

Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu

Myöntämisen perusteet 1.12.2021 alkaen

Arjen tukipalvelut

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
1 Sosiaalihoitolain mukaisen liikkumista tukevan palvelun myöntämisen perusteet	3
2 Liikkumisen tuki on harkinnanvaraista	3
3 Kuljetuspalvelun toteuttaminen	4
4 Kuljetuspalvelun sisältö	5
5 Liikkumisen tuen hakeminen	5

Tekijät	Husso Tarja
	Nygren Kati
	Tuulensola Katri
	Varis Marke

Muutoshistoria 10.11.2021. Tarkennettu saunotuspalvelun järjestämisen tavat liikkumisen tukevan kuljetuspalvelun järjestämisessä. Tarkennettu kuljetuspalvelujen tilaamista MYK:n kautta. Lisätty tututaksioikeus ja asiakasmaksun määrittämiseen vyöhykeperuste. Päivitetty SHL liikkumisen tuen hakemisen ohje sähköisen hakemuksen ja postiosoitteen osalta. Tarkennettu liikkumista tukevan palvelun määräaikaaisuutta.

Myöntämisen perusteiden mukaiset SHL liikkumisen tuen asiakasohjeet hyväksytään palvelualueella palvelujohtajan toimesta.

1 Sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumista tukevan palvelun myöntämisen perusteet 1.12.2021 alkaen

Liikkumista tukevasta palvelusta säädetään sosiaalihuoltolain 23 §:ssä (1301/2014). Sen mukaan liikkumista tukevia palveluja järjestetään, kun seuraavat edellytykset täyttyvät: **henkilöllä on sairaus, vamma tai muu toimintakykyä alentava syy ja henkilö ei kykene edellä mainitun vuoksi käyttämään itsenäisesti julkisia liikennevälineitä, ja henkilöllä on tarve asiointi- ja virkistysmatkoihin.**

Liikkumisen tukea järjestetään

- Ikääntyneille henkilöille, jotka tarvitsevat liikkumisen tukea ikääntymiseen liittyvän toimintakyvyn heikentymisen vuoksi
- Henkilöille, jotka tarvitsevat tukea liikkumiseen, mutta eivät ole oikeutettuja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista annettavan lainsäädännön mukaisiin vaikeavammaisten kuljetuspalveluihin.

Liikkumisen tukea ei järjestetä

- henkilöille, jotka pystyvät toimintakykynsä puitteissa käyttämään julkista joukkoliikennettä, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne. Julkisen liikenteen puuttuminen ei yksistään oikeuta saamaan liikkumista tukevia palveluita.
- henkilöille, jotka ovat oikeutettuja kuljetuksiin tai kuljetusten kustannukset korvataan jonkin muun lain nojalla. Sosiaalihuoltolakia ei sovelleta, jos se johtaa asiakkaan edun kannalta huonompaan lopputulokseen kuin erityislainsäädäntö.

2 Liikkumisen tuki on harkinnanvaraista

Sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen myöntäminen perustuu yksilölliseen palvelutarvearvioon. Kyseessä on määrärahasidonnainen ja harkinnanvarainen palvelu, jota myönnetään kalenterivuodelle

varattujen määrärahojen puitteissa. **Palvelun määrärahasidonnaisuuden takia asiakkaiden tarpeita joudutaan asettamaan etusijajärjestykseen.** Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä on määritellyt, että, liikkumisen tuki kohdennetaan kotona asumisen tueksi vähävaraisille, joille palvelujen myöntämisen perusteet täyttyvät.

Vähävaraisuutta kuvaavat tulo- ja tilisäästörajat ovat **pääsääntöisesti:**

- 1 henkilön taloudessa nettotulot alle 1100 euroa kuukaudessa/tilisäästöt 6000 euroa
- 2 henkilön taloudessa nettotulot alle 2000 euroa kuukaudessa/tilisäästöt 10 000 euroa

Varallisuus voi vaikuttaa palvelun myöntämiseen. Tuloina ei huomioida asumistukea, hoitotukea, rintamalisää, ylimääräistä rintamalisää eikä omaishoidontukipalkkiota.

Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva kuljetuspalvelu myönnetään ilman tulo- ja tilisäästöharkintaa asiakkaille, joille on myönnetty Siun soten kotihoidon palveluna saunotuspalvelua palvelusetelillä tai ostopalveluna palveluntuottajan järjestämissä tiloissa. Jos henkilö asuu asumispalvelujen piirissä, hänelle myönnetään pääsääntöisesti kaksi yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa, jos muut palvelun myöntämisen kriteerit täyttyvät.

3 Kuljetuspalvelun toteuttaminen

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän alueella paikallinen kutsu- ja palveluliikenne ovat ensisijainen liikkumista tukeva palvelu. Mikäli henkilö ei kykene niitä käyttämään sairauden, vamman tai muun toimintakykyä alentavan syyn vuoksi, arvioidaan silloin sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumista tukevan palvelun tarve.

Sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävä liikkumisen tuki voidaan järjestää seuraavilla toteuttamistavoilla tai niiden yhdistelmillä:

- julkisten liikennevälineiden käytön ohjauksella ja ohjatulla harjoittelulla
- saattajapalveluna
- ryhmäkuljetuksina
- korvaamalla taksilla, invataksilla tai muulla vastaavalla ajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset
- tai muulla soveltuvalla tavalla.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän alueella asuvat asiakkaat tilaavat sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelumatkat Pohjois-Karjalan matkojenyhdistelykeskuksesta (MYK). MYK yhdistelee samaan suuntaan samaan aikaan kulkevien asiakkaiden matkoja.

4 Kuljetuspalvelun sisältö

Liikkumisen tuen määrä ja matkan pituus riippuvat arvioidusta yksilöllisestä palveluntarpeesta, **pääsääntöisesti kuljetuspalvelumatkat myönnetään oman kunnan alueelle**. Palvelutarvearvioinnin perusteella liikkumisen tukeen voidaan sisällyttää erillisoikeuksia kuten

- asiointiaika, joka voi olla enintään 45 minuuttia, ylimenevästä ajasta asiakas vastaa itse
- saattajaoikeus
- porrasveto
- avustamisoikeus, eli niin sanottu sote-lisä
- tututaksioikeus

Liikkumista tukevia palveluja ei myönnetä sellaisiin terveydenhuollon, sairaanhoidon tai kuntoutuksen matkoihin kuten esimerkiksi lääkäri, -laboratorio, röntgen- tai kuntoutuskäynnit, joihin voi saada sairausvakuutuslain mukaista korvausta.

Asiaksmaksu peritään asiakkaalta kuljetuksen yhteydessä. Kuljetuspalvelun omavastuuosuus on linja-autoliikenteen vakiotaksan suuruinen omavastuuosa, joka määräytyy kuljetun kilometrimäärän tai käytetyn vyöhykkeen mukaisesti.

5 Liikkumisen tuen hakeminen

Liikkumisen tukea voi hakea Siun soten verkkosivuilta löytyvällä lomakkeella. Hakemuksen voi tehdä sähköisesti tai lähettää postitse. Hakemukseen tarvitaan seuraavat liitteet (liitteitä ei tarvita kotihoidon saunotuspalveluun liittyviin matkoihin).

- tiliotteet kahdelta viimeiseltä kuukaudelta. Jos hakija on parisuhteessa, myös puolison tai avopuolison tiliotteet tarvitaan.
- viimeinen vahvistettu verotuspäätös ja esitännetty veroilmoitus erittelyineen. Jos hakija on parisuhteessa niin puolison tai avopuolison tiliotteet tarvitaan.
- kuolinpesän tiliotteet tai viimeisin vahvistettu verotuspäätös ja esitännetty veroilmoitus erittelyineen.

Hakemuslomake tulee postittaa osoitteeseen Seniorineuvonta Ankkuri, Rauhankatu 1 a, Matti-talo 80100 Joensuu.

Hakemuksen vastaanottamiseen jälkeen hakijaan otetaan yhteyttä ja tehdään palvelutarpeenarviointi. Hakija saa aina valituskelpoisen viranhaltijapäätöksen. Myönteisen päätöksen liitteenä on asiakasohje, tärkeää tietoa palvelun käyttöön liittyen sekä asiakasnumero. **Myönteinen päätös tehdään korkeintaan vuodeksi, joten tuen tarpeen jatkuessa tukea on haettava uudestaan.**